

Sygn. akt II Ca 685/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt (spr.)
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski SSO Henryk Haak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w S.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Jarocinie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w P.

z dnia 20 czerwca 2013r. sygn. akt VI C 25/13

I. zmienia zaskarżony wyrok i nadaje mu następujące brzmienie:

1. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w S. na rzecz powódki D. K. kwotę 15.119,11 zł (piętnaście tysięcy sto dziewiętnaście zł 11/100) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 8500 zł (osiem tysięcy pięćset zł) od dnia 6 maja 2011 r. ,
- 6.119,11 zł (sześć tysięcy sto dziewiętnaście tysięcy zł 11/100) od dnia 6 marca 2012 r.,

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

4. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Jarocinie kwotę 1.475,52 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt pięć zł 52/100) tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania,

II. w pozostałym zakresie apelacji oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 300 zł (trzysta zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Jarocinie kwotę 175 zł (sto siedemdziesiąt pięć zł) tytułem pokrycia kosztów opłaty od apelacji

II Ca 685/13

UZASADNIENIE

Powódka D. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w S. tytułem zadośćuczynienia kwoty 15.000 zł z ustawowymi odsetkami obliczanymi od dnia 6 maja 2011 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 120 zł tytułem odszkodowania za zakupione leki z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów.

Sąd Rejonowy w Jarocinie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedziba w P. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11.619,11 zł z ustawowymi odsetkami obliczonymi od kwot:

- 8.500 zł od dnia 4 października 2011 r.,
- 3.119,11 zł od dnia 8 lutego 2012 r.

W pozostałym zakresie powództwo oddalił i orzekł o kosztach postępowania. Rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących ustaleniach:

W dniu 29 października 2010 r. powódka D. K. jechała z bratem odwiedzić koleżankę do L.. Powódka siedziała na tylnym siedzeniu pojazdu z prawej strony. Miała zapięte pasy bezpieczeństwa. W L. A. K. prowadzący samochód F. (...) zdarzył się z pojazdem, w którym jechała powódka. Doznała ona stłuczenia barku prawego. Natomiast w poradni chirurgicznej lekarz stwierdził złamanie łopatki i zerwanie więzozrosty obojczykowego. Założono jej gips na okres trzech tygodni. Po zdjęciu gipsu stwierdzono, że kość nie zrosła się i jest niewielka szczelina. Po wypadku D. K. odczuwała strach przed jazdą samochodem jako pasażer. Powódka pracuje w sklepie (...) w D.. Pracuje fizycznie, a doznany uraz barku przeszkadza jej w dźwiganiu towarów. Powódka poniosła wydatki na leczenie w wysokości 119,11 zł. W związku z obrażeniami powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10%.

W dniu 5 kwietnia 2011 r. powódka wystąpiła do pozwanego o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości 12.000 zł, tytułem kosztów leczenia kwoty 500 zł i tytułem sprawowania opieki kwoty 800 zł. Pozwany w piśmie z dnia 19 kwietnia 2011 r. przyznał powódce zadośćuczynienie w wysokości 3.9000 zł oraz kwotę 588 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osoby trzeciej. W dniu 27 czerwca 2011 r. pozwany wypłacił powódce dodatkowo kwotę 500 zł tytułem zadośćuczynienia.

Sąd ocenił, że kwotą odpowiednią jest zadośćuczynienie w wysokości łącznej 15.000 zł i dlatego zasądził kwotę 11.500 zł z odsetkami od kwoty 8500 zł od dnia 4 października 2011 r. i dalszej kwoty 3000 zł od 8 lutego 2012 r.

Apelację od tego rozstrzygnięcia wniosła powódka zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 3500 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz w części oddalającej powództwo w zakresie odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty 8.500 zł za okres od dnia 6 maja 2011 r. do dnia 3 października 2011 r. i w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Zarzuciła naruszenie prawa materialnego art. 445, art. 481 i 817 k.c.

Pozwany wniosł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w przeważającej części uzasadniona.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy ustalił wysokość zadośćuczynienia w sposób rażąco niski, naruszając tym art. 445 k.c. Suma bowiem zasądzona przez Sąd I instancji nie jest odpowiednia do doznanej przez powódkę krzywdy. Uznając, że Sąd Rejonowy ustalił prawidłowo zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu (10%) i zakres doznanych obrażeń Sąd Okręgowy ocenił, że odpowiednią sumą zadośćuczynienia jest kwota **18.500 zł**.

Obecnie w orzecznictwie coraz częściej pojawia się śmiałość, z jaką strony postępowania i same sądy odwołują się do procentowych rozmiarów uszczerbku na zdrowiu oraz kwot pieniężnych, które powinny – w ich ocenie – odpowiadać procentowemu uszczerbkowi na zdrowiu. Do wskazanych przeliczników odwołują się strony postępowania, formułując swoje roszczenia procesowe. Podobnie sądy w sposób wyraźny lub dorozumiany wskazują na przyjmowane przez siebie przeliczniki, niekiedy sugerując ich obiektywny, powszechny charakter. W niektórych sprawach sądy po uwzględnieniu powództwa, odwołują się do wymienionych przeliczników, by uzasadnić, że zasądzona kwota ma umiarkowany charakter. Powyższą tendencję uznaje się w doktrynie, co do zasady za trafną. Zasadnie wskazuje się bowiem na samodzielny charakter uszczerbku na zdrowiu jako krzywdy domagającej się odrębnej kompensacji. Wyraźne stanowisko sądu orzekającego w sprawie o zadośćuczynienie w kwestii zastosowania przelicznika posiada również doniosłe znaczenie w zakresie pewności prawa, umożliwiając zestawienie rozpoznawanej sprawy z innymi, w których rozmiar uszczerbku na zdrowiu był zbliżony. Co więcej, obiektywizacja w tym zakresie byłaby możliwa nawet na poziomie prawodawczym. Nie chodzi oczywiście o określenie sztywnego taryfikatora uszczerbków na zdrowiu, jak zwykli przyjmować krytycy tej koncepcji, lecz o wyznaczenie granic sędziowskiej swobody decyzyjnej, a zwłaszcza minimalnych kwot, które powinny przysługiwać poszkodowanemu za każdy procent doświadczanego uszczerbku na zdrowiu (por. Mikołaj Wild, Wysokość zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w orzecznictwie sądów w latach 2010 – 2011 – analiza empiryczna, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Prawo w działaniu. Sprawy cywilne 15/2013, s. 272-273 i podane tam orzecznictwo sądów apelacyjnych)

Analiza empiryczna wskazuje, że zadośćuczynienia ustalane przez sądy rejonowe są wyraźnie niższe od tych ustalanych przez sądy okręgowe. Orzecznictwo sądów okręgowych oscyluje zazwyczaj wokół **kwoty 4000 zł za 1% inwalidztwa**, a w niektórych przypadkach kwota ta sięga nawet kwoty 10.000 zł za 1% uszczerbku na zdrowiu (por. Mikołaj Wild, op.cit. s. 273). Należy też pamiętać, że stopa życiowa poszkodowanego nie ma wpływu na wysokość zadośćuczynienia, nie może też kwota ta być ograniczana przez tzw. przeciętną stopę życiową społeczeństwa, co było lansowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego w latach siedemdziesiątych XX wieku (por. wyrok S.A. w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2011 r., I A Ca 298/11 i stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 17 września 2010 r., II CSK 94/10).

Uwzględniając powyższe analizy należy ocenić, że kwota przyznanego zadośćuczynienia uznana za odpowiednią przez Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie jest kwota umiarkowaną i odpowiadającą kryteriom wymienionym w art. 445 k.c.

Odsetki od kwoty 8500 zł należą się od dnia 6 maja 2011 r. Żądanie wypłaty zadośćuczynienia w wysokości 12.000 zł wpłynęło do ubezpieczyciela w dniu 6 kwietnia 2011 r. Ubezpieczyciel wypłacił dobrowolnie kwotę 3.500 zł. Opóźnił więc się z zapłatą kwoty 8.500 zł po upływie 30 dni od zgłoszenia żądania (art. 817 § 1 k.c.). Okoliczność, że powódka w piśmie procesowym określiła, że po dniu 7 czerwca 2011 r. nastąpiło znaczne pogorszenie jej zdrowia będące następstwem urazu nie ma wpływu na datę początkową opóźnienia. Jej stanowisko bowiem nie ma oparcia w materiale dowodowym i tym samym nie usprawiedliwia naliczenia odsetek od dnia następnego od zajęcia przez ubezpieczyciela stanowiska w sprawie.

Natomiast odsetki od pozostałej kwoty należą się w terminie dni 30 od doręczenia odpisu pozwu (k-59 akt), czyli od 6 marca 2012 r. (art. 817 § 1 k.c.) Dalej idąca apelacja w zakresie odsetek nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 386 k.p.c., orzec jak w sentencji. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c.